

Uvod

Tone Smolej

Deseta knjiga v zbirki *Historia facultatis* je prvič v njeni osemletni zgodovini posvečena eni sami univerzitetni osebnosti, saj so dosedanje publikacije – zlasti ob stoletnici fakultete – predstavljale razvoj posameznih strok. Zaslužni profesor Univerze v Ljubljani Janko Kos se je rodil dobro desetletje po ustanovitvi Filozofske fakultete in le nekaj let po prvih predavanjih iz primerjalne književnosti, od objave njegovega prvega članka, zapisa v *Mladinski reviji*, pa bo letos, ko ima profesor v tisku kar dve obsežni razpravi, minilo petinsedemdeset let. Knjigo smo najprej snovali kot klasičen »festschrift«, s katerim smo želeli počastiti profesorjevo devetdesetletnico, a se je prvotni načrt zaradi različnih razlogov spremenil. Sčasoma se je izoblikovala pričujoča monografija o življenju in delu enega od utemeljiteljev slovenske primerjalne književnosti. Posamezna poglavja so prispevali nekdanji profesorjevi študenti, doktorandi, asistenti, nasledniki na katedri, predvsem pa njegovi učenci. V poglavjih so obravnavali tista profesorjeva znanstvena področja, ki so tudi njim blizu, kar pomeni, da so njihove razprave nekakšen dialog z Jankom Kosom. Največ razpravljavcev se ukvarja s Kosovimi študijami posameznih evropskih piscev. Dodan pa je tudi članek pokojnega Evalda Korena o *Primerjalni zgodovini slovenske literature*, ki po skoraj štirih desetletjih ni izgubil svoje tehtnosti. V zadnjem delu smo želeli prof. Kosa osvetliti tudi kot pomembnega didaktika,

perspektivnega filmskega kritika in vplivnega urednika. Seveda pa vseh profesorjevih področij nismo izčrpali, kar tudi ni bil namen. Iz obsežne bibliografije, ki jo je pripravil Martin Grum, je razvidno, da tudi prihodnje raziskovalce čaka še veliko dela.

Rad bi se zahvalil vsem sodelujočim, pa tudi mag. Evi Vrbnjak za natančno branje besedila in Ireni Ipavec Dobrota za vso pomoč. Zahvala gre tudi družini Kos za arhivsko dokumentacijo, ki jo je dala na razpolago. Hvala recenzentoma, prorektorici Univerze v Ljubljani prof. dr. Kseniji Vidmar Horvat in prof. dr. Gregorju Pompetu. Čeprav danes delujeta na drugih oddelkih, sta bila tudi Kosova študenta.

V preteklih dveh letih sem redno obiskoval prof. Kosa na Pleteršnikovi ulici; vsako srečanje mi je obudilo v zavesti nepozabna predavanja, ki sem jih poslušal še v prejšnjem stoletju. Prepričan sem, da se bodo tudi bralcem naše knjige, nekdanjim študentom, utrnili podobni spomini na zlato obdobje ljubljanske komparativistike.